

דף

קינין כ"ב ע"ב

על הדף

תט

וא"ת, איך אפשר שבמשנה ג' יבוא התנא לפרש מ"ש במשנה ב'? י"ל דבגמרא קנים שם הכל איתא במשנה אחת.

עושה כך ותהי לו חכמה, אע"פ שאם נמלך בב"ד אין מורין כן עכ"ל.

★ ★

במשנה: אחת לזו ושתים לזו ושלוש לזו ועשר לזו ומאה לזו כו'.

★ ★

אבל היותר נראה, דהקושי מעיקרא ליתא, דהנה שם בפ"ג מ"א בתוס' חדשים הובא בשם ספר אמתחת בנימין כלל גדול: "שכל שהביאה קנים, ולא פירשה - איזה קן יהיה בשביל זיבה זו ואיזה בשביל זו, לא חיישינן אם נתערבו הקנים שמא יקריב מקן אחד שתי עולות או שתי חטאות, דכל זמן שלא קבעה הקן, יכולים להחליף הפרידות של הקנין ותהיה הפרידה מקן זה זוג להפרידה מקן אחר, אבל אם פירשה שקן זה יהיה בשביל זיבה זו, וקן זה בשביל זיבה זו, אז צריכים להקריב מכל קן - אחד עולה ואחד חטאת, ואם נתערבו הקנין א"א להקריבם, פן יתחלפו ויעלו שתי פרידות מקן אחד למעלה לעולות", ע"כ. עי"ש שבזה מתורץ כל דברי הרע"ב שם בטוב טעם.

במעם שנקט התנא מספרים אלו דוקא, כתב במעיני יהושע (שנדפס בגליון המשניות) על פי מה שכתב האבן עזרא שמספר א' הוא הראשון שבמספרים, מספר ב' הוא הראשון שבזוגות, מספר ג' הוא הראשון שבנפרדים, מספר י' הוא הראשון של יסודי החשבון שנחלקים לעשיריות ולמאות, שאחר כך חוזר חלילה אחת עשרה, מאה ואחד וכו', לכן נקט התנא של משנתינו מספרים אלו - א' ב' ג' י' וק'.

★ ★

במשנה: בין משם אחד ובין משני שמות, בין מאשה אחת ובין משתי נשים.

כתב בספר שאר יוסף (חלק ז' ע' תמה):

ובאמת הכלל הזה נחוץ מאד לכל מסכת קנים למאירת עינים. ולפי זה מתורץ גם קושיתי, ובזה י"ל הסיפא דמשנה ג' "בין משם אחד כו'" מוסב על הרישא דמשנה ג' גופא, דקתני: "א' לזו וב' לזו וג' לזו כו'" על זה מסיים התנא: "בין משם אחד כו'", היינו דאפשר לצייר דין זה גם בשם אחד ובאשה אחת, וכגון שהביאה קן אחד בשביל זיבה של שנה זו, וב' קנים בשביל זיבות של שנה אחרת, וג' קנים בשביל זיבות של שנה אחרת, ולהכי על השנים ולא פירשה על הזיבות שבכל שנה ושנה, ולהכי אם נתערבו הקנים המנין המועט כשר, דהיינו אם המנין המועט היה קן אחד לשנה א"א להקריב רק קן אחד, ואם המנין המועט היה ב' קנים לשנה, אפשר להקריב ב' קנים, ואין לחשוש דלמא ב' העולות שיקריב למעלה יהיו כולם מקן אחד, שהרי כל שלא פירשה את הקן אפשר להחליף את הזוגות, ולסדר זוג לפרידה מקן זה פרידה מקן אחר. אבל להקריב ג' קנין אי אפשר, דלמא איתרמו כל הג' עולות מהשני קנין של שנה ראשונה, ונמצא שמקריב ג' עולות משני קנין, ואינן אלא שתיים ודו"ק היטב.

הסיפא "בין משם אחד כו'", לא פירש הרע"ב ז"ל כלום על מה מוסב, וגם התו"ט עבר על זה בשתיקה. ולכאור' קשה לאמר שזה מוסב על מ"ש במשנה ג' גופא, דהרי אם הן משם אחד ומאשה אחת, מה שייך לאמר בזה שהקנים נתערבו, הרי סוף סוף הן כולן משם אחד ומאשה אחת?

ופירשתי את המשנה בשעת משנתי הכי: בין משם אחד משתי נשים ובין משני שמות מאשה אחת, ובזה שפיר שייך לאמר שנתערבו. רק הלשון דחוק.

אח"כ מצאתי שהמפרש של מסכת זו פירש כן באמת.

עוד פירשתי, דזה מוסב על מ"ש במשנה ג' למעלה: "חטאת שנתערבה בעולה כו' חטאת שנתערבה בחובה כו'", וע"ז מסיימת המשנה ג': "בין משם אחד כו'", לאמר דהדינים האלה הם אפילו אם אירע כן בקנים משם אחד, כגון זיבה וזיבה וגם אצל אשה אחת.

